

Kultuuriministri 8. detsembri 2022. a määruse nr 20 „Eesti sõltumatu erameedia poolt venekeelset inforuumi tasakaalustava ja ühist inforuumi kujundava ajakirjandusliku sisu loomise ja edastamise toetamise tingimused ja kord“ muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Kultuuriministri määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Eelnõuga muudetakse Eesti sõltumatu erameedia poolt venekeelset inforuumi tasakaalustava ja ühist inforuumi kujundava ajakirjandusliku sisu loomise ja edastamise toetamise tingimusi, täpsustades nõuet taotlejale.

Eelnõu ei ole seotud ühegi menetluses oleva eelnõu, Euroopa Liidu õiguse rakendamise ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kultuuriministeeriumi kunstide osakonna meedianõunik Andres Jõesaar (andres.joesaar@kul.ee, 628 2338) ning õigus- ja haldusosakonna õigusnõunik Siiri Pelisaar (siiri.pelisaar@kul.ee, 628 2225).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb ühest sättest.

Kehtiva määruse § 4 lõike 1 kohaselt võib taotleja olla Eestis registreeritud eraõiguslik juriidiline isik:

- 1) kes annab välja meediaväljaandeid;
- 2) kellel on vähemalt kuus kuud enne taotluse esitamist nii eesti- kui ka venekeelne toimetus;
- 3) kes järgib Eesti ajakirjanduseetika koodeksit.

Eelnõu kohaselt võib taotleja olla Eestis registreeritud eraõiguslik juriidiline isik, kes annab välja eesti- ja venekeelseid meediaväljaandeid. Meediaväljaandeks ei loeta sotsiaalmeediaplatformi kontot.

Määruse § 4 lg 1 annab toetuse andjale teatava kaalutlusruumi sättes nimetatud nõudeid sisustada, pidades silmas toetuse määramise eesmärke. Toetusmeetme eesmärgiks on juba toimivate meediaettevõtete toetamine, soodustades just eeskätt venekeelse info kättesaadavust ja mitmekesisust. Rõhk on vene- ja eestikeelse meediasisu integreeritusel. Seega täpsustatakse muudatusega, et meediaväljaannete all mõeldakse nii eesti- kui venekeelseid meediaväljaandeid. See tingimus on loogilises seoses teise taotlejale esitatud nõude ehk eesti- ja venekeelse toimetuse nõudega. Muudatus aitab kaasa toetuse andmise eesmärgi saavutamisele ehk olemasolevate Eesti eraõiguslike venekeelsete väljaannete toimetuste tugevdamisele, et muuta Eesti venekeelse ajakirjanduse sisu professionaalsemaks ja mitmekesisemaks. Lisaks aitab see kaasa toetuse andmise tulemuse saavutamisele (toetuse andmise tulemusena on kasvanud Eesti eraõiguslike venekeelsete meediaväljaannete võimekus luua ja edastada venekeelset inforuumi tasakaalustavat ja ühist inforuumi kujundavat ajakirjanduslikku sisu, milles ühiskonnaelu teemade käsitus on mitmekesine ja tasakaalustatud ning vastab erinevate sihtgruppide vajadustele).

Ühist infovälja saab kujundada, kui on olemas nii eesti- kui ka venekeelne toimetuse ja edastatakse nii eesti- kui ka venekeelset ajakirjanduslikku sisu (paber- ja veebiajalehed, uudisportaalid, tele- ja raadiokanalid).

Lisaks täpsustatakse, et meediaväljaandeks ei loeta sotsiaalmeediaplatformi kontot. Seega peab toetuse andja vajalikuks täpsustada, et meediaväljaandeks ei kvalifitseeru sotsiaalmeediaplatform, vaid eraldiseisev ja eristuv meediakanal, mis vastab nii vormiliselt kui ka sisuliselt ajakirjandusliku meediaväljaande tunnustele. Ajakirjandusliku meediaväljaande oluliseks tunnuseks on toimetuse loodud originaalsisu regulaarne avaldamine. Meediaväljaanded võivad oma loodud sisu peegeldada ka muudel platformidel, näiteks sotsiaalmeedias, kuid üksnes sotsiaalmeediakonto ei vasta määruse tähenduses ajakirjandusliku meediaväljaande tunnustele.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Antud meetmega hõlmatakse toetuse andmise tingimustele vastavad eraõiguslikud juriidilised isikud, kes pakuvad meediateenust kogu Eesti territooriumil. Toetuse abil toodetud ja avaldatud meediasisu on täielikult kohaliku iseloomuga ehk suunatud ainult Eestis elavale venekeelsele elanikkonnale. Tegemist on riikliku rahastamisega meediasisu toomiseks, mis on venekeelsele elanikkonnale (sh kogu üldsusele) tasuta kättesaadavaks tehtud ning mis täidab sotsiaalset eesmärki, mis on oma olemuselt mittemajanduslik.

Toetusel puudub mõju konkurentsile ja kaubandusele ning tegevused, mida toetatakse, ei mõjuta liikmesriikide vahelist kaubandust. Seega ei vasta meetme alusel antav toetus riigiabi kriteeriumidele ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt ei ole toetuse andmise puhul tegemist riigiabiga.

Kui eelviidatud reegleid rikutakse (meediasisu ei ole tasuta kättesaadav), on tegemist ebaseadusliku riigiabiga ja kohaldub tagasinõudmise regulatsioon.

4. Määruse mõjud

Sõnastusega täpsustatakse taotlejale esitatud nõuet, lähtudes toetuse andmise eesmärgist ja tulemusest.

Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu alusel toetuse andmist rahastatakse riigieelarvest. Eelnõu rakendamisega täiendavaid kulusid ei kaasne.

6. Määruse jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostöölastamine ja huvigruppide kaasamine

Määruse eelnõu eelnõude infosüsteemi kaudu ministriumidele koostöölastamiseks ei esitatud.